

**Аналіз регуляторного впливу
проекту наказу Міністерства захисту довкілля та природних
ресурсів України «Про внесення змін до Уніфікованої форми акта, складеного за
результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду
(контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у
сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання,
відтворення і охорони природних ресурсів»**

I. Визначення проблеми

Згідно зі статтею 16 Конституції України забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи - катастрофи планетарного масштабу, збереження генофонду Українського народу є обов'язком держави.

Відповідно до статті 50 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» екологічна безпека є такий стан навколишнього природного середовища, при якому забезпечується попередження погіршення екологічної обстановки та виникнення небезпеки для здоров'я людей.

Екологічна безпека гарантується громадянам України здійсненням широкого комплексу взаємопов'язаних політичних, економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів.

Відповідно до пункту 1 Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2017 року № 275 (надалі - Положення), Державна екологічна інспекція України (Держекоінспекція) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів і який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

Метою прийняття проекту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про внесення змін до Уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів» (далі – проект наказу) є нормативно-правове забезпечення здійснення Державною екологічною інспекцією України, її територіальними та міжрегіональними територіальними органами своїх функцій із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів в прозорий та неупереджений спосіб.

Правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) визначено Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі - Закон про контроль).

Відповідно до частини п'ятнадцятої статті 4 Закону про контроль при здійсненні заходів державного нагляду (контролю) посадові особи органів державного нагляду (контролю) зобов'язані використовувати виключно уніфіковані форми актів.

Абзацом восьмим частини другої статті 5 Закону про контроль визначено, що уніфіковані форми актів з переліком питань затверджуються органом державного нагляду (контролю) та оприлюднюються на його офіційному вебсайті протягом п'яти робочих днів з дня затвердження у порядку, визначеному законодавством.

Абзацом першим частини шостої статті 7 вказаного Закону визначено, що за результатами здійснення планового або позапланового заходу посадова особа органу державного нагляду (контролю) складає акт.

Постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 342 затверджено Методику розроблення уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю).

Відповідно до пункту 4 вказаної методики перегляд уніфікованої форми акта перевірки, зокрема переліку питань щодо проведення заходу державного нагляду (контролю), здійснюється у разі внесення змін до нормативно-правових актів, на підставі яких розроблений перелік питань щодо проведення заходу державного нагляду (контролю), або прийняття нових нормативно-правових актів у відповідній сфері державного нагляду (контролю).

Чинна Уніфікована форма акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, затверджена наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 26.11.2019 № 450, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 27.12.2019 за № 1293/34264 (далі – Уніфікований акт перевірки).

Зміни до Уніфікованого акта перевірки, які передбачені проєктом наказу є необхідними у зв'язку з прийняттям нових нормативно-правових актів, положення яких необхідно перевіряти, з метою забезпечення дотримання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання.

Проєктом наказу передбачається внесення наступних змін:

доповнення переліку новими нормативно-правовими актами, відповідно до яких складено перелік питань щодо проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів;

виключення з переліку тих нормативно-правових актів, які втратили свою чинність та питань, які складені на їх підставі та підлягали перевірці;

до додатків та переліку питань Уніфікованого акта перевірки: про охорону атмосферного повітря (додаток 1); про охорону і раціональне використання вод та відтворення водних ресурсів (додаток 2); про використання та охорону земель (додаток 3); у сфері запобігання утворенню та управління відходами, поводження з пестицидами, агрохімікатами (додаток 4); про природно-заповідний фонд (додаток 5); про охорону, захист, використання та відтворення лісів (додаток 6); про охорону, використання і відтворення риби та інших водних біоресурсів (додаток 7); про охорону, утримання зоологічних колекцій, у тому числі диких тварин у неволі (додаток 8); під час ведення мисливського господарства та здійснення полювання (додаток 9); про використання і охорону надр (додаток 10);

доповнення Уніфікованого акта перевірки новими додатками (питаннями) у сферах: моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів (додаток 11), озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів (додаток 12), за дотриманням

вимог законодавства з питань забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією (додаток 13), а також за дотриманням вимог природоохоронного законодавства про використання, охорону і відтворення об'єктів рослинного світу та про охорону, утримання і використання зелених насаджень (додаток 14);

внесення змін та редакційних правок до питань вже визначених в Уніфікованому акті перевірки з урахуванням результатів практичного застосування під час здійснення заходів державного нагляду (контролю).

Запропонована проєктом наказу редакція Уніфікованого акта перевірки узгоджена з нормами законодавства.

Зміни до Уніфікованого акта перевірки, після його прийняття не вносились, тому існує нагальна потреба у таких змінах у зв'язку зі змінами до законодавства.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-

Зазначена проблема не може бути розв'язана за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки здійснення заходів державного нагляду (контролю) відбувається у відповідності до вимог встановлених законодавством. У сучасному законодавстві відсутні регуляторні акти, які б вирішували зазначену проблему.

Позиція щодо відмови від врегулювання цієї проблеми не сприятиме удосконаленню системи державного регулювання в частині здійснення заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання, а тому є неприйнятною.

Єдиним способом вирішення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, є прийняття запропонованого регуляторного акта, що забезпечить приведення його у відповідність до вимог чинного законодавства та дозволить здійснювати заходи державного нагляду (контролю) у прозорий та неупереджений спосіб, з вичерпним переліком питань для перевірки.

Дія проєкту наказу є обов'язковою та поширюється на суб'єктів господарювання.

II. Цілі державного регулювання

Державне регулювання спрямоване на досягнення таких цілей:

підвищення рівня визначеності у сфері державного нагляду (контролю);

приведення Уніфікованого акта перевірки у відповідність до вимог чинного законодавства;

забезпечення прозорого та неупередженого способу проведення заходу державного нагляду (контролю) з вичерпним переліком питань для перевірки, які відповідають вимогам чинного законодавства;

сприяння забезпеченню виконання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання та дотриманням ними екологічної безпеки;

забезпечення попередження забруднення довкілля та фіксації вчинених правопорушень у сфері довкілля зі сторони суб'єктів господарювання;

забезпечення дієвого контролю щодо виконання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання (один із механізмів забезпечення екологічної безпеки та створення сприятливого середовища для життя та здоров'я людини);

підвищення довіри до органу державного нагляду (контролю);

усунення підґрунтя для корупційних зловживань;
створення сприятливого середовища для життя та здоров'я людини;

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Збереження діючого способу врегулювання	1. Не забезпечує досягнення цілі державного регулювання. 2. Положення Уніфікованого акта перевірки не відповідатимуть вимогам законодавства України (правова невідповідність). 3. Існуючі механізми не забезпечують відповідний дієвий державний нагляд (контроль) у прозорий та неупереджений спосіб за дотриманням суб'єктами господарювання вимог природоохоронного законодавства у всіх сферах контролю Держекоінспекції, її територіальних та міжрегіональних територіальних органів. 4. Ймовірне погіршення стану довкілля, його забруднення та недотримання вимог екологічної безпеки. 5. Кількість правопорушень проти довкілля з причини невідповідності Уніфікованого акта перевірки вимогам чинного законодавства буде збільшуватись, у зв'язку з неможливістю їх фіксації під час здійснення заходів державного нагляду (контролю).
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	1. Забезпечує досягнення цілей державного регулювання. 2. Підвищення рівня визначеності у сфері державного нагляду (контролю). 3. Приведення проектом наказу Уніфікованого акта перевірки та питань визначених у ньому у відповідність до чинного законодавства, усунення правової невідповідності. 4. Визначення вичерпного переліку питань щодо проведення заходу державного нагляду (контролю). 5. Здійснення дієвого контролю щодо виконання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання (один із механізмів забезпечення екологічної безпеки та створення сприятливого середовища для життя та здоров'я людини). 6. Забезпечення прозорого та неупередженого способу проведення заходу державного нагляду (контролю), з вичерпним переліком питань, що підлягають перевірці та відповідають вимогам законодавства. 7. Сприяє забезпеченню виконання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання та дотриманню ними екологічної безпеки. 8. Забезпечення екологічної безпеки та створення сприятливого середовища для життя та здоров'я людини. 9. Покращення стану довкілля, попередження забруднення навколишнього природного середовища. 10. Усунення підґрунтя для корупційних зловживань; 11. Повністю відповідає потребам державного регулювання у розв'язанні проблеми.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження діючого способу врегулювання	Відсутні, оскільки проблема залишається невирішеною.	Відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проєкту акта	1. Внесення змін проєктом наказу до Уніфікованої форми акта, шляхом викладення його у новій редакції. 2. Підвищення рівня визначеності у сфері державного нагляду (контролю). 3. Приведення Уніфікованої форми акта у відповідність до чинного законодавства (усунення правової невідповідності). 4. Визначення вичерпного переліку питань щодо проведення заходу державного нагляду (контролю). 5. Забезпечення виконання функцій держави із здійснення заходів державного нагляду (контролю) у прозорий та неупереджений спосіб. 6. Забезпечення державою безпечного навколишнього природного середовища для життя та здоров'я населення 7. Здійснення дієвого контролю щодо виконання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання (один із механізмів забезпечення екологічної безпеки та створення сприятливого середовища для життя та здоров'я людини). 8. Забезпечення попередження забруднення довкілля зі сторони суб'єктів господарювання та фіксації вчинених ними правопорушень у сфері охорони навколишнього природного середовища. 9. Усунення підґрунтя для корупційних зловживань. 10. Повністю відповідає потребам у вирішенні проблеми.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження діючого способу врегулювання	Відсутні, оскільки проблема залишається невирішеною.	Відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проєкту акта	1. Створення сприятливого середовища для життя та здоров'я людини (шляхом проведення перевірок суб'єктів господарювання, вжиття за їх результатами заходів реагування та припинення правопорушення проти довкілля).	Відсутні

	2. Покращення стану довкілля, попередження забруднення навколишнього природного середовища. 3. Підвищення довіри до органу державного нагляду (контролю) у забезпеченні прозорих перевірок, результатом яких є складання Уніфікованого акта перевірки, які відповідають вимогам чинного законодавства, і як наслідок дієвого реагування на порушення у сфері охорони навколишнього природного середовища.	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник, 2021 рік	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	1815**	4710**	4005**	1297**	11827**
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	15	40	34	11	100

* Планові заходи державного нагляду (контролю) протягом 2022-2024 років не проводились, у зв'язку з прийняттям Кабінетом Міністрів України постанови від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) в умовах воєнного стану», і тому взято за основу показники проведених планових та позапланових перевірок суб'єктів господарювання у 2021 році за результатами яких складено Уніфікований акт перевірки.

** Співвідношення суб'єктів великого, середнього, малого та мікро-підприємництва, здійснено за результатами аналізу проведених перевірок територіальними та міжрегіональними територіальними органами Держекоінспекції (згідно інформації відображеної в акті перевірки), звітні дані надані на виконання доручень Держекоінспекції від 23.01.2025 № 110 та від 04.02.2025 № 165.

З метою обґрунтування необхідності взяття показників проведених перевірок за 2021 рік для проведення аналізу регуляторного впливу, нижче наведено кількість суб'єктів господарювання, які перевірялись у 2022 році (планові перевірки проводились з початку січня 2022 по 13 березня 2022 року), 2023 році, 2024 році.

Показник, 2022 рік	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	195**	700**	558**	159**	1612**
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	12	43	35	10	100

Показник, 2023 рік	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	15**	56**	12**	9**	92**
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	16	61	13	10	100

Показник, 2024 рік	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	48**	130**	45**	20**	243**
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	20	53	19	8	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: Збереження діючого способу врегулювання	Відсутні оскільки проблема залишається невирішеною.	Відсутні
Альтернатива 2: Прийняття проекту акта	1. Забезпечення прозорого та неупередженого способу проведення заходу державного нагляду (контролю) шляхом внесення змін проектом наказу до Уніфікованої форми акта, шляхом викладення його у новій редакції (вичерпний перелік питань для перевірки, буде відповідати вимогами чинного законодавства). 2. Сприяння забезпеченню виконання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання та дотримання ними екологічної безпеки. 3. Усунення підґрунтя для корупційних зловживань. 4. Узгодження балансу інтересів держави та підприємницької діяльності.	Відсутні

Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Відсутні
Альтернатива 2	25 056 000 грн.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні проблеми залишаються невирішеними);

1 - цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
--	---	--

Альтернатива 1. Збереження діючого способу врегулювання	1	Визначені цілі не можуть бути реалізовані через невідповідність Уніфікованого акта перевірки та переліку питань визначеному у ньому вимогам чинного законодавства.
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	4	Цілі прийняття регуляторного акта будуть реалізовані повною мірою.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1. Збереження діючого способу врегулювання	Вигоди (відсутні)	Вигоди (відсутні)	Залишення ситуації без змін є неприйнятною. Проблема продовжить існувати – поставлених цілей не буде досягнуто. Уніфікований акт перевірки та питання визначені у ньому не будуть відповідати вимогам чинного законодавства, що створює ризики недотримання вимог природоохоронного законодавства, незабезпечення екологічної безпеки суб'єктами господарювання, та може призвести до зростання правопорушення у сфері охорони навколишнього природного середовища (у зв'язку з неможливістю їх фіксувати Уніфікованим актом перевірки). Вказане може призвести до забруднення навколишнього природного середовища та до порушення прав громадян на безпечне довкілля.
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта	Перевагами обраного способу досягнення цілі є приведення проектом наказу Уніфікованого акта перевірки та питань визначених у ньому до вимог	Додаткових фінансових витрат не передбачається. Для громадян витрати не передбачаються. Для суб'єктів господарювання - сумарні витрати мають низькі показники.	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми. Приведення проектом наказу Уніфікованої форми акта та питань визначених у ньому у відповідність до чинного законодавства, призведе до підвищення рівня

	чинного законодавства та визначення вичерпного переліку питань щодо проведення заходу державного нагляду (контролю), забезпечення виконання функцій держави із здійснення заходів державного нагляду (контролю) у прозорий та неупереджений спосіб, з вичерпним переліком питань, які відповідають вимогам законодавства.	Організаційне, матеріально-технічне забезпечення діяльності пов'язаної із здійсненням заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням природоохоронного законодавства здійснюватиметься Держекоінспекцією, її територіальними та міжрегіональними територіальними органами в межах бюджетного фінансування.	визначеності у сфері державного нагляду (контролю), забезпечить прозорий та неупереджений спосіб проведення заходу державного нагляду (контролю), а також дієвого контролю щодо виконання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання (один із механізмів забезпечення екологічної безпеки та створення сприятливого середовища для життя та здоров'я людини).
--	---	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 залишити регулювання без змін	Неприйнятна, оскільки Уніфікований акт перевірки та питання визначені у ньому не будуть відповідати вимогам чинного законодавства, що створює ризику недотримання вимог природоохоронного законодавства, незабезпечення екологічної безпеки суб'єктами господарювання, та може призвести до зростання кількості правопорушень у сфері охорони навколишнього природного середовища (у зв'язку з неможливістю їх фіксувати Уніфікованим актом перевірки).	Очікується негативний вплив. Залишається правова невідповідність Уніфікованого акта перевірки вимогам законодавства, що не дозволяє здійснювати заходи державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог природоохоронного законодавства у прозорий та неупереджений спосіб по всім сферам контролю відповідно до повноважень Держекоінспекції.

Альтернатива 2 прийняття проекту акта	Забезпечить повною мірою досягнення поставленої цілі, Уніфікований акт перевірки, передбачений проектом наказу, буде відповідати вимогам законодавства та мати вичерпний перелік питань, які підлягають державному нагляду (контролю), а також забезпечить дієвий контроль щодо виконання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання (один із механізмів забезпечення екологічної безпеки та створення сприятливого середовища для життя та здоров'я людини).	Цей спосіб повною мірою відповідає вимогам законодавства України.
---	--	---

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Прийняття проекту наказу дасть можливість:
підвищити рівень визначеності у сфері державного нагляду (контролю);
привести Уніфікований акт перевірки та питання визначені у ньому у відповідність до чинного законодавства;

забезпечити прозорий та неупереджений спосіб проведення заходу державного нагляду (контролю) із вичерпним переліком питань для перевірки;

сприяння забезпеченню виконання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання та дотриманню ними екологічної безпеки;

здійснення дієвого контролю щодо виконання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання (один із механізмів забезпечення екологічної безпеки та створення сприятливого середовища для життя та здоров'я людини);

попередження забруднення довкілля та забезпечення екологічної безпеки, а також створення сприятливого середовища для життя та здоров'я людини;

усунути підґрунтя для корупційних зловживань.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно здійснити такі організаційні заходи щодо забезпечення інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом оприлюднення його в мережі Інтернет - на офіційному веб-сайті Державної екологічної інспекції України.

Реалізація регуляторного акта не потребує додаткових фінансових витрат з державного та місцевих бюджетів. Фінансування додаткових повноважень органів влади буде здійснюватися в межах коштів бюджету відповідних розпорядників коштів на відповідний рік. Вплив зовнішніх факторів відсутній.

Порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності залишається незмінним і здійснюється відповідно до Закону про контроль.

Ступінь ефективності обраних принципів і способів досягнення мети державного регулювання оцінюється як високий.

Механізмом, який забезпечить розв'язання проблематики, є прийняття проекту наказу.

Заходи, які повинні зробити органи влади для впровадження цього регуляторного акта - погодити зазначений проект наказу.

Державна екологічна інспекція України, її територіальні та міжрегіональні територіальні органи забезпечать належне інформування суб'єктів господарювання з проведенням відповідних консультацій та роз'яснювальної роботи.

Суб'єктам господарювання необхідно ознайомитися з актом та неухильно дотримуватися законодавства.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органів державної влади не потрібно додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

Оцінка можливості впровадження акта та виконання вимог акта суб'єктами господарювання висока.

Реалізація запропонованого акта не потребує додаткових матеріальних та інших витрат.

Досягненням визначених цілей у разі прийняття запропонованого регуляторного акта забезпечить здійснення заходів державного нагляду (контролю) в прозорий та неупереджений спосіб з вичерпним переліком питань, які відповідають вимогам чинного законодавства, буде сприяти забезпеченню виконання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання та дотриманню ними екологічної безпеки, а також попереджувати забруднення довкілля та створювати сприятливе середовище для життя та здоров'я людини.

Розрахунок витрат для суб'єктів господарювання, а також тест малого підприємництва (М-Тест) здійснено відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308, наведені у додатку 1 та додатку № 2 до аналізу регуляторного впливу.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Регуляторний акт запроваджується на необмежувальний строк.

Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України, на вимогах яких розроблено цей проєкт регуляторного акту.

Термін набрання чинності регуляторним актом - з дня його опублікування, крім:

пунктів 15.4-15.7 додатку 4 Уніфікованого акта перевірки, передбаченого проєктом наказу, які набирають чинності, одночасно із веденням в дію Порядку проведення моніторингу об'єкта оброблення відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07 листопада 2023 року № 1166;

пунктів 21-37 додатку 4 Уніфікованого акта перевірки, передбаченого проєктом наказу, які набирають чинності, з дня припинення або скасування дії правового режиму воєнного стану в Україні.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акта (в розрізі великих, середніх, малих та мікро- підприємств);
2. Розмір надходження до державних та місцевих бюджетів, пов'язаних із дією акта - не прогнозується;

3. Розмір коштів і часу, що витрачатимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з дією акта - низький;

4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та фізичних осіб з основних положень акта - високий (проект акта оприлюднено на офіційному вебсайті Державної екологічної інспекції України).

Виходячи з цілей державного регулювання, для визначення результативності акта обрано такі показники:

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акта (в розрізі великих, середніх, малих та мікро- підприємств);

кількість складених за результатами заходів державного нагляду (контролю) Уніфікованих актів перевірки;

розмір коштів та часу, що витрачатимуться суб'єктами господарювання, пов'язаних з дією акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основними положеннями акта – високий.

З цією метою регуляторний акт оприлюднено на офіційному веб-сайті Держекоінспекції.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстеження статистичних показників результативності акта.

Базове відстеження результативності цього регуляторного акта буде здійснюватися після набрання ним чинності, оскільки для цього будуть використовуватись виключно статистичні показники (аналіз статистичних даних).

Повторне відстеження планується здійснювати не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження здійснюється один раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності регуляторного акта.

Відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта проводитиметься шляхом аналізу звітності про результати державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення неврегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Виконавець заходів з відстеження результативності регуляторного акта – Державна екологічна інспекція України.

**Т.в.о. Голови Державної
екологічної інспекції України**

Ігор ЗУБОВИЧ

«_____» _____ 2025 р.

ВИТРАТИ

**на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які
виникають внаслідок дії регуляторного акта**

Порядковий номер	Витрати	За перший рік
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання, підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	відсутні
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	відсутні
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	відсутні
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	3840 грн ***
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	відсутні
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	відсутні
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	відсутні
8	Інше (заповнення форми заяви, підготовка пакету документів), гривень	відсутні
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	3840 грн
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	6525
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання)	25 056 000 грн

Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів, пов'язаних з проведенням заходу державного нагляду (контролю), результатом якого є складання та підписання Уніфікованої форми акта передбаченої проектом наказу (відповідно до Закону про контроль, строк здійснення планового заходу не може перевищувати десяти робочих днів, а щодо суб'єктів

мікро-, малого підприємництва - п'яти робочих днів, а строк здійснення позапланового заходу не може перевищувати десяти робочих днів, а щодо суб'єктів малого підприємництва - двох робочих днів). Для того, щоб скласти Уніфікований акт перевірки, передбачений проєктом наказу необхідно здійснити перевірку суб'єкта господарювання.

Тобто, для перевірки одного суб'єкта великого і середнього підприємництва, результатом якої є складання та підписання Уніфікованої форми акта, яка передбачена проєктом наказу, необхідно 10 робочих днів (80 год).

***У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» з 1 квітня 2024 року становить – 48 грн. Орієнтовно для проведення перевірки одного суб'єкта великого і середнього підприємництва необхідно 10 робочих днів по 8 год (80 год), який буде витрачено працівником суб'єкта господарювання (екологом або іншою відповідальною особою у сфері забезпечення дотримання вимог природоохоронного законодавства та екологічної безпеки суб'єкта господарювання), тобто орієнтовні витрати будуть складати 3840 грн.

Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів (проведення перевірки, складання та підписання Уніфікованої форми акта, передбаченого проєктом наказу) визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Інформація про розмір часу, який витрачається суб'єктами господарювання під час перевірки за результатом якої буде складено передбачений проєктом наказу Уніфікований акт перевірки, є оціночною.

Термін для проведення перевірки, результатом якої є складання Уніфікованого акта перевірки передбаченого проєктом наказу може бути меншою ніж десять днів.

Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Відсутні
Альтернатива 2	25 056 000 грн.

Додаток 2

**Розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів
малого підприємництва (Тест малого підприємництва)**

**ТЕСТ
малого підприємництва (М-Тест)**

**1. Консультації з представниками мікро – та малого підприємництва
щодо оцінки впливу регулювання.**

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з “01” квітня 2025 р. по “30” квітня 2025 р.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1.	Телефоні консультації; консультації під час проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) та консультації в режимі Zoom наради.	83	Регулювання сприймається. Отримано інформацію щодо процедури забезпечення процесу перевірок: складання Уніфікованого акта перевірки, передбаченого проектом наказу, за результатами здійсненого заходу державного нагляду (контролю) - 40 год.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва:

Кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 5302, в тому числі суб'єктів мікропідприємництва – 1297

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив – 44,8 %.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання.

У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік», з 1 квітня 2024 року становить – 48 грн.

Термін (час) для проведення перевірки, результатом якої є складання Уніфікованого акта перевірки передбаченого проєктом наказу може бути меншою ніж п'ять чи два дні.

Інформація про розмір часу, який витрачається суб'єктами господарювання під час перевірки за результатом якої буде складено передбачений проєктом наказу Уніфікований акт перевірки, є оціночною.

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років****
Оцінка “прямих” витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів) Формула: <i>кількість необхідних одиниць обладнання X вартість одиниці</i>	-	-	-
2	Процедури повірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування Формула: <i>прямі витрати на процедури повірки (проведення первинного обстеження) в органі державної влади + витрати часу на процедуру обліку (на одиницю обладнання) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість процедур обліку за рік) X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва</i>	-	-	-
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали) Формула: <i>оцінка витрат на експлуатацію обладнання (витратні матеріали та ресурси на одиницю обладнання на рік) X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва</i>	-	-	-
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування) Формула:	-	-	-

	оцінка вартості процедури обслуговування обладнання (на одиницю обладнання) X кількість процедур технічного обслуговування на рік на одиницю обладнання X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва			
5	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
6	Разом, гривень Формула: (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	-	-	-
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	-		
8	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)	-	-	-

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування

9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Формула: витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість форм	-	-	-
10	Процедури організації виконання вимог регулювання Формула: витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур	-	-	-
11	Процедури офіційного звітування Формула: витрати часу на отримання інформації про порядок звітування щодо регулювання, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти та місця звітності + витрати часу на заповнення звітних форм + витрати часу на передачу	-	-	-

	звітних форм (окремо за засобами передачі інформації з оцінкою кількості суб'єктів, що користуються формами засобів – окремо електронна звітність, звітність до органу, поштовим зв'язком тощо) + оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок)) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість оригінальних звітів X кількість періодів звітності за рік			
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок: складання Уніфікованого акту перевірки, передбаченого проектом наказу за результатами здійсненого заходу державного нагляду (контролю) (відповідно до Закону про контроль строк здійснення планового заходу щодо суб'єктів мікро-, малого підприємництва не може перевищувати п'яти робочих днів, а строк здійснення позапланового заходу не може перевищувати для суб'єктів малого підприємництва - двох робочих днів). Для того, щоб скласти Уніфікований акт перевірки передбачений проектом наказу необхідно здійснити перевірку у встановлений законодавством термін. Тобто, для перевірки одного суб'єкта малого і мікро- підприємництва, результатом якої є складання та підписання Уніфікованої форми акта передбаченого проектом наказу необхідно 5 робочих днів (планова перевірка), 2 робочих дні (позапланова перевірка). Для розрахунку візьмемо показник 5 робочих днів (40 год) Формула: витрати часу на перевірку, за результатами якої складено Уніфікований акт перевірки з боку контролюючого органу X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X кількість процедур за рік	40 год X 48,00 грн X 1 = 1920 грн	-	40 год X 48,00 грн X 1 = 1920 грн
13	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
14	Разом, гривень Формула: (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	1920 грн	X	1920 грн

15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	5302		5302
16	Сумарно, гривень <i>Формула:</i> <i>відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)</i>	10 179 840 грн		10 179 840 грн

**** Постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303 припинено заходи державного нагляду (контролю) на період воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 "Про введення воєнного стану в Україні".

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на забезпечення процедури щодо забезпечення процесу перевірок.

Державне регулювання не передбачає утворення нового структурного підрозділу діючого органу державного нагляду (контролю).

Розрахунок витрат суб'єктів малого та мікропідприємництва на виконання вимог регулювання (Додаток 4 (Тест малого підприємництва) до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта), проведено в межах даного аналізу.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)
1	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	-
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	10 179 840 грн
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	10 179 840 грн
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	-
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	10 179 840 грн

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачається.

Висновок. Розрахунок очікуваних витрат та вигод суб'єктів господарювання показав, що найбільші вигоди, які виникатимуть внаслідок дії запропонованого регуляторного акта, будуть для держави, що певною мірою виправдовують зазначені витрати, оскільки дія регуляторного акта забезпечить здійснення дієвого контролю щодо виконання вимог природоохоронного законодавства суб'єктами господарювання (один із механізмів забезпечення екологічної безпеки та створення сприятливого середовища для життя та здоров'я людини), проведення заходів державного нагляду (контролю) в прозорий та неупереджений спосіб з вичерпним переліком питань, які відповідають вимогам чинного законодавства, також попереджати забруднення довкілля та створення сприятливого середовища для життя та здоров'я людини.